

FACTORIA D'ARREL ▶ QUINZENA EDICIÓ

Isaki Lacuesta davant d'una imatge del «Retaule de les endevinacions»

Quatre pantalles que viuen per a l'ull de l'espectador

▶ Les dues videoinstal·lacions d'Isaki Lacuesta al Casino demanen la implicació del públic

Crònica

PEPA MAÑÉ | MANRESA

Les imatges, per si soles, només són imatges. Diuen una cosa o una altra en funció de la mirada que hi aporta l'espectador. L'artista convidat de la quinzena Fira Mediterrània és un cineasta. I Isaki Lacuesta (Girona, 1975) és un cineasta que no deixa indiferent. Ofereix dues videoinstal·lacions al Casino que ho deixen parlar. Formalment, posen a l'espectador en una situació diferent a la que es troba en una sala de cinema. Conceptualment, incideixen en el pas del temps, un factor que, evidentment, també porten al damunt els ulls del públic que s'imbueix en les imatges.

A l'Espai7 s'hi pot veure *Traços/Traces*, que es projecta en quatre pantalles instal·lades una al costat de l'altra i que, durant 17 minuts, confronta retrats d'artistes de diferents generacions en vuit peces diferents: des de la música de Frederic Mompou sobre els rostres dels *cantaors* Ginesa Ortega i Duquende; a la pintura sobre la pel·lícula filmada d'Antoni Tàpies, Miquel Barceló, Perejaume i Frederic Amat; passant per la llàgrima reversible de dos rostres en paral·lel de l'actriu Irene Montalà.

També quatre pantalles reben el públic a la sala d'exposicions. *El retaule de les endevinacions* també són quatre pantalles, que són enormes per envoltar l'espectador. Cal triar entre passat, present i futur. I comença una successió d'imatges que pot durar fins a tres hores: l'atzar és l'endevinador, però només l'espectador pot fer d'interpret.

TRES CONCEPTES

1 Empeltament de disciplines artístiques

La veritable connexió de la filmografia de Lacuesta amb la Fira gira al voltant d'aquesta idea tan rellevant a *Traços*, on una pantalla partida en quatre parts passa de la cuina de Ferran Adrià a l'espectacle efímer de Pep Bou, per saltar més tard, per exemple, a l'habilitat en el gest que comparteixen artistes tan diferents com el futbolista Ronaldinho i el ballarí Cesc Gelabert.

2 Traspàs intergeneracional

Traços se submergeix també en com diversos creadors veuen evolucionar el seu art, ja sigui a través dels seus companys de feina o de personatges que destaquen en altres professions. Tots ells, des del seu llenguatge i des del seu temps, creen punts visibles o invisibles que els vinculen en una forma poètica d'expressar-se.

3 Endevinament

En el retaule audiovisual que ha construït a la sala d'exposicions del Casino, Lacuesta ens encara no només al nostre destí, sinó a desxifrar la nostra completa existència a través d'un llenguatge modern (per tractar-se d'una instal·lació de quatre vídeos que ens envolten), però també profundament anà i màgic (doncs es tracta de desxifrar una arquitectura semàntica ancestral que interacciona amb nosaltres per atzar). Una proposta que mereix ser avaluada amb paciència i fasciació, més enllà de la seva aparent senzillesa i arbitrarietat.

Per Esteve Soler

Entrevista Kroke

Grup de música klezmer. Des del 1992 passen la música sefardita tradicional incorporant jazz i clàssica. Ells són Tomasz Kukurba (viola), Jerzy Bawol (acordió) i Tomasz Lato (contrabaix)

«L'essència del grup és la mateixa que fa vint anys»

▶ El trio que va seduir Spielberg porta la seva «personal però universal» música avui al Kursaal en un dels plats forts de la Mediterrània d'enguany

M. S. / S. P.
MANRESA

■ Si no els ho demanen, tampoc no en parlen. Però Kroke, que celebren vint anys, van transcendir, en un primer moment, quan Steven Spielberg els va escoltar a Cracòvia quan preparava *La llista de Schindler*, el 1993 i ells presentaven el seu primer treball, *Klezmer Acoustic Music*. D'aquesta trobada va arribar un viatge a Israel, una trucada de Peter Gabriel i una llarguíssima i extensa col·laboració amb músics d'arreu. Això fins avui. Reconeixen que al llarg de la seva carrera han tingut molts bons moments però que els inicis «van ser impressionants. I encara en continuem vivint!». Kroke són uns mestres en la música tradicional instrumental que interpreten els jueus de l'est en jiddisch. El grup es va fundar el 1992 per tres amics graduats a l'Acadèmia de Música de Cra-

còvia. Ells són Tomasz Kukurba (viola); Jerzy Bawol (acordió) i Tomasz Lato (contrabaix). Actuen avui a la Sala Gran del Kursaal (21 h)

■ Es diu que la vostra música és molt visual. Per què?

■ Potser ens ho diuen perquè volem recrear situacions... Fem música molt personal i, a la vegada, molt universal. Creiem que el què fem toca el fons del cor, et fa canviar la manera de pensar... Són sentiments que poden crear una imatge. És una mena de somni.

■ Kroke se sent part de l'escena de la world music?. Els beneficia?

■ Sentim que formem part de les músiques del món, però això no ens aporta cap benefici en especial.

■ I mediterranis?. Se'n senten, d'alguna manera?

■ Ens sentim molt mediterranis, sobretot quan ens prenem un bon vi i fem un bon àpat! No, a veure, seriosament, hem vingut tantes vegades a casa vostra i ens heu tractat sempre tant bé... que bona part de la nostra ànima és amb vosaltres. Estem orgullosos de sentir-nos una mica mediterranis!

■ Time és una peça emblemàtica

del vostre repertori. Algun significat especial?

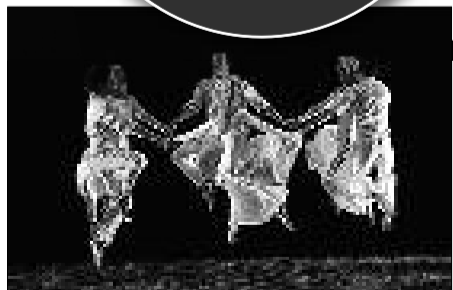
■ És senzill. Ens va inspirar el tic-tac d'un rellotge i després es va convertir una cançó. I sí, és un tema que s'ha convertit en simbòlic.

■ Canvia la idea de temps durant els vostres concerts?

■ El temps és una qüestió relativa. Quan dorms, quan estàs content, quan estàs trist... el temps passa de manera diferent. En els nostres concerts volem crear aquests moments, aquesta atmosfera que fa que tot un seguit de gent tingui la mateixa percepció del temps i s'estableixi un mateix nivell de comunicació.

■ Al principi de la seva carrera se'ls associava sobretot a la música klezmer amb fortes influències balcàniques. Després, el jazz hi va tenir un paper important. Com ha canviat la seva música al llarg de vint anys?

■ Malgrat tot, en els vint anys que portem, la nostra música ha canviat poc. Potser és una mica més moderna, fem servir una tècnica sensiblement diferent, xuclen les influències d'altres artistes amb els quals col·laborem... Però l'essència continua sent la mateixa.

ESBART MANRESÀ DE DANSAIRES

«Paisatges»

DANSA / Horari: 11.00 h. Lloc: teatre Conservatori. 12 euros.

▶ L'Esbart Manresà de Dansaires i Jaume Costa presenten «Paisatges»: un viatge a través de la paraula i la dansa d'arrel catalana.

LA CARRAU, EL PONT D'ARCALÍS, BRUEL...

«Nit de ball folc»

MÚSICA / Horari: 21 h. Lloc: Vela Milcentenari. 12 euros.

▶ La Vela Milcentenari reuneix aquesta nit dalt de l'escenari les formacions Bruel, 21 Boutons, El Pont d'Arcalís, La Carrau i Dr. Batongal en la Nit de ball folc. Bruel presentarà nou disc, El Pont d'Arcalís estrenarà el nou espectacle *Ball a l'hostal*, i La Carrau, que compleix 15 anys, farà el final de festa.

XAVIER DE BÉTERA
«Més enllà del cant d'estil»

MÚSICA / Horari: 21 h. Lloc: la Seu. 10 euros.

▶ La Mediterrània ha presentat el jove i artísticament amb el nom de Xavier de Bétera, com un dels descobriments de la Fira en el camp del cant tradicional. La veu del valencià es podrà escoltar aquest vespre a la Seu.